

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

власністю, зокрема: виявляти та оцінювати комерційний потенціал технології; вчиняти дії з набуття та охорони прав на технологію; визначати найбільш ефективні шляхи використання і трансферу зазначеної технології; залучати інвестиції у сферу трансферу технологій, сприяти встановленню нових ділових контактів між розробниками нововведень та їх споживачами; виплачувати винагороду авторам технологій та/або об'єктів права інтелектуальної власності після їх трансферу та укладати договори про передачу технологій; проводити аукціони та виставочні заходи у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності з метою підтримки вітчизняних виробників високотехнологічної продукції та пошуку нових споживачів; сприяти міжнародній співпраці у сфері трансферу технологій шляхом проведення конференцій з інноваційної тематики.

Отже, аналізуючи досвід України та країн-членів ЄС в сфері трансферу інноваційних технологій у промисловість, слід зазначити, що лише активна участь держави у створенні відповідних центрів з трансферу технологій як на законодавчому рівні, так і за допомогою довгострокового фінансування, а також податкова підтримка розробникам інновацій та споживачам, які проводять впровадження технологій, може вирішити проблемні питання активізації інноваційних процесів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / Кіндзерський Ю. В., Якубовський М. М., Галиця І. О. та ін.; за ред. Ю. В. Кіндзерського. Київ: Ін-т економіки та прогноз. НАН України, 2009. 928 с.
2. Нагорняк Г. С., Нагорняк І. С., Вовк Ю. Я. Вплив трансферу технологій на інноваційні процеси: український та зарубіжний досвід. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2013. № 2. С. 117–127.

ЩОДО МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНЕ НАЙМЕНУВАННЯ

Русак Г. В.

Студент V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Золота Л. В.

к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Інтеграційний курс нашої держави до Європейського Союзу, процеси гармонізації вітчизняного законодавства зі законодавством ЄС та світовими стандартами вимагає

більшої уваги до регулювання відносин в сфері інтелектуальної власності у нашій країні. Міжнародні стандарти у сфері інтелектуальної власності вимагають більш ефективного забезпечення правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, до яких належить комерційне найменування.

Комерційне найменування було предметом дослідження таких науковців Ю. Л. Бошицький, В. М. Крижна, В. М. Мартин, Л. Л. Тарасенко та інші. Особливо детально комерційне найменування, як предмет інтелектуальної власності розглядає Кривошеїна І. В. у своїй роботі «Фірмове найменування: регулювання та права охорона за законодавством України».

Комерційне найменування часто збігається з назвою юридичної особи, але необхідно зауважити, що комерційне найменування є предметом інтелектуальної власності, а тому відрізняється правовою природою та призначенням. Насамперед, комерційне найменування забезпечує індивідуалізацію суб'єкта господарювання, що і являється його основною функцією.

Паризькою конвенцією про охорону промислової власності визначено комерційні (фірмові) найменування одним із об'єктів промислової власності. Комерційне (фірмове) найменування є засобом, який суб'єкти господарювання можуть використовувати для своєї індивідуалізації поряд із власним іменем або найменуванням [1].

До вітчизняних нормативно-правових актів, що регулюють питання виникнення майнових прав на комерційне найменування, їх зміст належать: Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України та Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

Ось які види майнових прав на комерційне найменування визначає Цивільний кодекс України:

1. Майновими правами інтелектуальної власності на комерційне найменування є:
 - 1) право на використання комерційного найменування;
 - 2) право перешкоджати іншим особам неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання;
 - 3) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.
2. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування передаються іншій особі лише разом з цілісним майновим комплексом особи, якій ці права належать, або його відповідною частиною [2].

Цивільний кодекс України не розкриває повністю зміст майнових прав на комерційне найменування. Правом суб'єкта господарювання на використання комерційного найменування є різні дії, що спрямовані на досягнення ефективності в

господарському обороті під власним найменуванням.

Створення та перше використання комерційного найменування породжує виняткове абсолютне правовідношення, зміст якого складає право суб'єкта використовувати комерційне найменування як засіб своєї індивідуалізації та індивідуалізації товарів, робіт, послуг, які він виробляє та/або надає. Усі інші учасники правовідносин не мають права використовувати це найменування та не повинні перешкоджати у його здійсненні суб'єктові, який володіє відповідними правами [3, с. 335].

Ось на що вказує Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» – неправомірним є використання імені, комерційного (фірмового) найменування, торговельної марки (знаку для товарів і послуг), рекламних матеріалів, оформлення упаковки товарів та періодичних видань, інших позначень без дозволу (згоди) суб'єкта господарювання, який почав використовувати їх або схожі на них позначення раніше у своїй господарській діяльності, що може призвести або призвело до змішування з діяльністю такого суб'єкта господарювання. При цьому, при встановленні «схожості» словесних позначень ураховується звукова (фонетична), графічна (візуальна) та смислова (семантична) схожість [4].

Звичайно, що перелік сфер та способів реалізації прав на комерційне найменування не може бути завершеним, вичерпним. При здійсненні прав на комерційне найменування суб'єкт опирається на загально дозвільний принцип, який діє з урахуванням загальних меж реалізації суб'єктивних прав та має ураховувати загальні засади цивільного законодавства, зафіксовані у ст. 3 ЦК України. Загальні засади здійснення цивільних прав закріплені нормами ст. 12 ЦК України. Відповідно до її норм особа реалізує свої цивільні права вільно, на власний розсуд. Нездійснення особою своїх прав не є підставою для їх припинення, окрім випадків, встановлених законом. Тому, якщо з огляду на певні причини, суб'єкт прав на комерційне найменування не використовує його, це не означає, що він відмовився від нього і, відповідно, інша особа може вільно використовувати таке найменування [5].

Отже, з вищесказаного можна зробити висновок, що комерційне (фірмове) найменування є засобом, який суб'єкти господарювання можуть використовувати для своєї індивідуалізації поряд із власним іменем або найменуванням. Комерційне найменування часто збігається з назвою юридичної особи, але є предметом інтелектуальної власності, а тому відрізняється правовою природою та призначенням. До майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування належать: право на використання комерційного найменування, право перешкоджати іншим особам

неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435- IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
4. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 11.12.2019 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996 № 36. Ст.164.
5. Андрейчук Л. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 65. С. 124–133.

ЩОДО СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН

Улізко О. В.

Студентка V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Золота Л.В.

к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Усі результати творчої інтелектуальної діяльності визнані товаром і можуть бути об'єктом зовнішньоекономічних угод і переміщуватися через митний кордон України. Але об'єкти права інтелектуальної власності порівняно зі звичайним товаром характеризуються деякими особливостями, що зумовлює необхідність здійснення спеціальних заходів при їх переміщенні через митний кордон України.

У січні 2020 року Європейська комісія здійснила публікацію звіту про захист та забезпечення прав інтелектуальної власності у третіх країнах, згідно з яким, попри всі превентивні заходи та прийняття законів, наша країна вже вкотре потрапляє до списку країн, де існують серйозні системні проблеми у галузі охорони і захисту прав інтелектуальної власності, нанесення значної шкоди бізнесу ЄС. Зокрема, згідно з дослідженням Відомства з інтелектуальної власності ЄС щодо тенденцій торгівлі фальсифікованими та піратськими товарами, Україна продовжує залишатися одним із